

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Kutseõppe kvaliteedi hindamine
Valgamaa Kutseõppekeskuse
ehitus ja tsiviilrajatised
õppekavarühma
hindamisaruanne

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

2023

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Üldosa	5
3. Ehitus ja tsiviilrajatise õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes.....	7
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	7
3.2 Õppimine ja õpetamine	10
3.3 Õpetajad	14
4. Hindamiskomisjoni järeldused ehitus- ja tsiviilrajatise õppekavarühma osas	16

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab:

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel ja -vestlustel kogutud info. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Hindamisvaldkonnad on:

- **Õppekavad ja õppekavaarendus,**
- **Õppimine ja õpetamine,**
- **Õpetajad.**

Hindamiskomisjon esitab hindamisaruandes hindamisvaldkondade kaupa kokkuvõtliku analüüsi õppekavarühma õppekavade kohta. Komisjon toob iga hindamisvaldkonna analüüsi tulemusena välja **järeldused**: tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad** ja soovitusel viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitusel arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on kooli otsustada. Soovitused arendusteks ei mõjuta lõppotsuse kujunemist.

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) kutsehariduse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavarühma kvaliteedi hindamine läbi:

- kuue (6) aasta pärast, kui õppekavarühmas toimuv õppetöö vastab kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele;
- kolme (3) aasta pärast, kui hindamisnõukogu hinnangul esineb õppekavarühmas õppetöö mittevastavusi õigusaktidele ja /või kvaliteedi hindamise kriteeriumidele.

Kutseõppe õppekavarühmade kvaliteedihindamise aruanne

Kui hindamisnõukogu kaalub kahe hindamisotsuse vahel ning leiab, et teatud tingimuse täitmisel kooli poolt oleks võimalik võtta vastu positiivsem otsus, võib ta sellise otsuse vastu võtta kõrvaltingimusega haldusmenetluse seaduse § 53 mõttes.

HAKA moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. HAKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. HAKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Tarmo Lige	kutseõppe ekspert, komisjoni esimees; tööandjate esindaja, Ligema OÜ juhatuse liige, lõpetanud TTÜ Ehitusinseneri eriala, 2018 TTÜ avatud ülikooli ehituse juhtimise lektor, varasemalt RKAS AS Kinnisvara arenduse- ja ehituse projektijuht, TTÜ Ehitustalituse juhataja, EA Reng AS projektijuhtimise osakonna juhataja;
Riina Muuga	kutseõppe ekspert, komisjoni sekretär; Järvamaa Kutsehariduskeskuse tugitalituse juhataja, osalenud kutseõppeasutuse kvaliteediauhinna projektis assessorina. Kogemus kutsestandardite, riiklike ja kooli õppekavade väljatöötamises, kooli nõunike kogu, nõukogu ja tööühmade töös;
Ulvi Noor	Kutseõppe ekspert, Tallinna Ehituskool metoodik, infokeskuse juhataja, praktikakorralduse juht (infokeskuse töö koordineerimine, sisehindamine, kooli esitlus ning reklaammaterjalide koostamine, kooli ettevõttepraktika korraldamine). Kogemus kutsestandardite, riiklike ja kooli õppekavade väljatöötamises, kooli nõunike kogu, nõukogu ja tööühmade töös, kutsehariduse riiklikes ja rahvusvahelistes koostöövõrgustikes, projektides.

Hindamiskomisjoni (edaspidi komisjoni) liikmed läbisid HAKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse ning töötasid läbi Valgamaa Kutseõppekeskuse (edaspidi kooli) eneseanalüüsi aruande, tutvusid kooli veebilehel olevate dokumentidega ning Tahvlis olevate õppekavade ja rakenduskavadega. Komisjon koostas ja kooskõlastas kooli ja HAKAga hindamiskülastuste ja -vestluste kava. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande ja teiste tututud materjalide põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad, küsimused ning tööjaotuse ja ülesanded hindamiskülastuste ajaks.

Koolikülastus toimus 31.oktoobril 2023.a. 30.oktoobril toimus keskkonnas Teams vestlus ÖKR õpetaja ja ühtlasi tööandjate (FIE) esindajaga. 1.novembril toimus veebivestlus praktikaetevõtete esindajaga. Eesti Ehitusettevõtete Liidu ja Eesti Töötukassa esindajad nõunike kogus ning MTÜ Valga Abikeskuse esindaja, vastasid komisjoni küsimustele kirjalikult. Koolikülastuse päeval toimus virtuaalne vestlus valikmooduli õpetaja ja ühtlasi tööandjate esindaja/praktikajuhendajaga.

HAKA esitas esmase aruande koolile 15.detsembril 2023.

Aruande lõpliku variandi koostamisel võttis komisjon osaliselt arvesse kooli kommentaare.

Komisjon esitas lõpparuande HAKAle 5. jaanuaril 2024.

2. Üldosa

Kooli lühitutvustus

Valgamaa Kutseõppekeskus loodi 1. septembril 1999.a Helme ja Valga kutsekoolide liitmisel üheks Haridus- ja Teadusministeeriumi haldusalas olevaks riigi õppeasutuseks. Aastatel 2009-2011 valmis Valga linnas uus Valgamaa Kutseõppekeskuse hoonete kompleks, mis avati 1. septembril 2011. a. Valgamaa Kutseõppekeskus korraldab tasemeõpet tehnika, tootmise ja ehituse; teeninduse; tervise ja heaolu ning äriduse, halduse ja õiguse õppevaldkondades ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse tähenduses mittestatsionaarses õppevormis põhikooli- ja gümnaasiumiõpet üldõppekavade õppevaldkonnas.

Õpilaste arv oli 2022/23 õppeaastal 753, ligi 77% õppijatest omandas teadmisi ja oskusi erinevate tasemete kutseõppe õppekavadel. Ligi 67% õppijatest oli vanuses 25+ (Haridussilm andmed).

Kooli missioon: Parendada inimeste sotsiaalset positsiooni ühiskonnas.

Kooli visioon: Rahvusvahelise haardega ja koostööpartnerite poolt tunnustatud haridusasutus, kus on tagatud personaalne õpitee ja jätkusuutlik areng.

Kooli arengukava 2022-2025 peamised eesmärgid:

1. Õpivõimalused on valikurohked ja kättesaadavad ning koolis pakutav õpe võimaldab sujuvat liikumist haridustasemetega ja -liikide vahel.
2. Õpe on õppijakeskne ja tulevikku vaatav ning õpetajate järelkasv on toetatud.
3. Õpivõimalused vastavad ühiskonna ja tööturu arengu vajadustele.

Tabel 1 Ülevaade hinnatavatest õppekavadest (EHIS andmed)

Õppekava nimetus ja link õppekavale ning rakenduskavale	Kvalifikatsiooni tase	Õppekava kood EHISes	Maht	Rakendat akse alates	Õppevormid	Õppekava juht
Maaler	Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	151818	60 EKAP	2016	Statsionaarne koolipõhine, töökohapõhine mittestatsionaarne	Vidrik Ugur
Pottsepp-sell	Kolmanda taseme kutseõpe	223605	60 EKAP	2016	statsionaarne koolipõhine	Vidrik Ugur
Plaatija	Neljanda taseme	140849	30 EKAP	2015	statsionaarne koolipõhine	Vidrik Ugur

Kutseõppe õppekavarühmade kvaliteedihindamise aruanne

	kutseõppe esmaõpe					
Krohviija	Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	182757	60 EKAP	pole rakendunud	statsionaarne koolipõhine	Vidrik Ugur
Kinnisvarahooldaja	Kolmanda taseme kutseõpe	221124	60 EKAP	2021	statsionaarne koolipõhine statsionaarne töökohapõhine	Vidrik Ugur
Kinnisvarahooldaja	Neljanda taseme kutseõpe	229782	120 EKAP	pole rakendunud	statsionaarne koolipõhine statsionaarne töökohapõhine	Vidrik Ugur
Puitkonstruktsioonide ehitus (Tahvliandmed puuduvad)	Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskhari dusõpe)	140851	180 EKAP	pole rakendunud	statsionaarne koolipõhine	Vidrik Ugur

Olemasolev õppebaas võimaldab koolipõhises õppevormis õppetööd korraldada aastas korraga ühel otseselt ehitamisega seotud õppekaval. Hinnataval perioodil on õppekavarühmas kordamööda rakendatud maaler tase 4, pottsepp-sell tase 3 ja kinnisvarahooldaja tase 3 õppekavasid (vt tabel 2). 2023/24 õppeaastal toimub õppetöö pottsepp-sell, tase 3 õppekaval. Õppekavasid plaatija tase 4, krohviija tase 4, kinnisvarahooldaja tase 4 ja puitkonstruktsioonide ehitus tase 4 ei ole hinnataval perioodil rakendatud ning nende kohta puudub kodulehel informatsioon (v.a [kinnisvarahooldaja tase 4](#)), kuid õppekavasid uuendatakse, et neid saaks vajaduse/võimaluse tekkides kiirelt rakendada.

Tabel 2 Ülevaade õppekavadel õppijate arvudest (kooli andmed)

Õppekava nimetus	Alustamise aasta	Alustas õpinguid	Lõpetas õpingud	Lõpetanute osakaal %
Pottsepp-sell 223605	2023	22		
Kinnisvarahooldaja 221124	2022	16	12	75

Pottsepp-sell 223605	2021	15	6	40
Maaler 151818	2020	14	6	43

Õppekavarühma *Ehitus ja tsiviilrajatised* õppekavadel õpivad täiskasvanud õppijad. Hinnataval perioodil on õppijate vanuseline jaotus õppekavarühmas muutunud ning suurenenud 25+ vanusegrupis õppijate osakaal, õppeaastal 2020/21 64% õppijatest, õppeaastal 2022/23 95% õppekavarühma õppijatest (andmed Haridussilm).

3. Ehitus ja tsiviilrajatised õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

Õppekavarühma õppekavade arendamisel hindamisperioodil lähtus kool eelmise hindamiskomisjoni soovist ning koostas Kinnisvarahooldaja, tase 3 ja Kinnisvarahooldaja, tase 4 õppekavad, neist rakendati 3. taseme õppekava (vastuvõtt 2021/22 õppeaastal). Eneseanalüüsi kohaselt seab olemasolev õppebaas oma väiksuse ja kasutamise võimaluste poolest valdkonna arendamisele piirangud. Üheks võimaluseks on töökohapõhise õppe arendamine, kuid direktori sõnul puuduvad piirkonnas selleks arvestatavad ehitusettevõtted. Valgamaa töötukassa juhataja sõnul on Valgamaal 2023.a oktoobri seisuga 64 tööpakkumist, maaler, pottsepp, kinnisvarahooldaja töökohti pakkuda ei ole. Kinnisvarahaldur, tase 5 õppekava loomiseks on direktori sõnul tehtud koostööd ülikoolidega, tulemusi veel ei ole. Kooli nõunike kogu liikme, Eesti Ehitusettevõtete Liidu esindaja vastuste põhjal järeldeb komisjon, et Ehitusettevõtete Liidul puudub huvi Valgas ehitus ja tsiviilrajatise õppekavarühma arendada. Komisjon leiab, et nii direktor kui juhtõpetaja hindavad kooli võimalusi õppekavarühma arendamiseks realistlikult, perspektiivi nad valdkonnale ei prognoosinud. Samas ollakse äraootaval seisukohal seoses Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kavandatava kutseharidusreformiga ning kui õppekavade arendamise eesmärgid perioodiks 2022-2025 on fikseeritud kooli [arengukavas](#), siis otseselt ehitus ja tsiviilrajatise õppekavarühma arendustegevusi ei ole kavandatud. Vestlus direktoriga kinnitas, et kool on valmis lõpetama õppe pakkumise selles õppekavarühmas.

Komisjon leiab, kuigi hetkel ei ole tööpakkumisi, et õppekavarühmal on eeldused kinnisvarahooldaja, tase 3 õppekava arendamiseks ja ulatuslikumaks rakendamiseks Lõuna-Eestis. Esiteks pakuvad sellel õppekaval õpet lisaks Valgamaa Kutseõppekeskusele vaid kaks kutseõppeasutust (Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus ja Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool), teiseks on Valgamaa Kutseõppekeskuse meeskonnal väga head kogemused ja võimekus komplekteerida õppegrupid koostöös tööandjatega erinevates õppevormides (näiteks sotsiaaltöö ja nõustamine õppekavarühm) ja kolmandaks kasvab sarnastes abikeskustes nagu MTÜ Valga Abikeskus teenustel olevate erivajadustega inimeste arv. Komisjon nõustub MTÜ juhatajaga, kelle sõnul said abikeskuses teenusel olevad inimesed mitte lihtsalt teadmisi ja oskusi, vaid veelgi olulisem oli õpingute käigus kasvanud enesekindlus, tahe teha tööd. Valgamaa täiskasvanud õppija nädala tunnustamisüritusel tunnistati 2023. [aasta õpiteo](#) laureaadiks kutseõppe korraldamine haridusliku erivajadusega õppijatele koostöös erihooldekande teenuseid pakkuva MTÜ-ga.

Õppekavade arendamine on juhtõpetaja vastutus. Selgus, et valdkondlikud arenduskoosolekud koos puiduvaldkonnaga ehitus- ja tsiviilrajatise õppekavarühma ei haaranud, sest ehitusvaldkonna õpetajad töötasid vaadeldaval perioodil ainult tunni andjatena. Probleemile viitas eneseanalüüsis ka kool, viidates, et käsunduslepinguga õpetajad ei panusta õppekavade ja valdkonna arengusse. Direktori sõnul on lahenduseks õppekavade ja rakenduskavade nn sisseostmine. Komisjon soovib valdkonna õpetajad suunata sisulisele koostööle et tagada valdkonna jätkusuutlikkus.

Kooli arengukavas 2022-2025 seatud eesmärkide, näiteks õppekavade kaasajastamine rohepöörde kontekstis, täitmiseks on vajalik õpetajate koostöö. Pottsepp-sell (PTS 22/2) rakenduskavas puuduvad põhiõpingute moodulite (nt Pottsepa alusteadmised) teemad ja alateemad. Kavandatud ei ole valikmoodulite õppe- ja hindamismeetodid. Kavandatud on õppijate iseseisva töö maht, puuduvad teemad, mida õppija peab iseseisvalt omandama. Komisjon soovib korrastada Kinnisvarahooldaja, tase 3 õppekava rakenduskavas õppematerjalide loetelu ja eemaldada vananenud kirjandus, nt Ohutustehnika juhend lukkseppadele sanitaar-tehnilistel sisetöödel (veevärk ja kanalisatsioon):

kinnitatud 28. II 1958. a. / Eesti NSV Kohaliku Majanduse Ministeerium [Tallinn: Eesti NSV Kohaliku Majanduse Ministeerium, 1960]. Koolikülastusel toimunud vestlustel õpetajate, tööandjate ja juhtõpetajaga ei selgunud rakenduskavade muudatusettepanekute näiteid. Komisjon soovib puuduvad teemad, alateemad ja õppijate iseseisva töö teemad Pottsepp-sell, tase 3 õppekava rakenduskavasse lisada, samuti kavandada valikmoodulite õppe- ja hindamismeetodid.

Õppekavade ja nende rakenduskavade ületoomisest Siseveebist Tahvlisse on viimased muutunud õppijale raskesti mõistetavaks. Näiteks korduvad iga õpiväljundi juures terve mooduli hindamiskriteeriumid. Komisjon soovib selguse ja mõistetavuse huvides kordused eemaldada.

Koolil on eelmise kvaliteedihindamise (17.12.2020.a) otsuse kohaselt loodud tagasisidesüsteem. Kehtiva tagasiside süsteemi rakendamist reguleeriva korra alusel toimunud küsitluste hetkedel, ei ole ehitus ja tsiviilrajatised õppekavarühmas olnud antud õpilasi kooli nimekirjas. Komisjon soovib küsitluste ajakava koostamisel arvestada õppekavarühma õppijatega. Küsitluste tulemusel tehtavad järeldused oleksid komisjoni hinnangul vajalikuks sisendiks õppekavade koostamisel ja arendamisel.

Komisjon leiab, et põhikohaga koolis töötavad õpetajad suudavad sisulisemalt panustada õppekavade ja rakenduskavade arendamisse. Juhtõpetaja sõnul vestleb ta eriala õpetajatega töö käigus, kuid erilist sisendit õppekavade arendamiseks pole saanud. Pottsepa eriala õpetajatele ei meenunud, et nende käest oleks ettepanekuid küsitud. Komisjon soovib parendada omavahelist suhtlemist, sest vestluses õpetaja/tööandjate esindajaga tuli esile kesine koostöö. Näiteks ei saanud ettevõtja koolilt oma ettepanekutele tagasisidet. Komisjon leiab, et uued ideed ja mõtted õppekavade arendamiseks sünnivad koostöös ja ühiste arutelude käigus. Juhtõpetaja koostöö Kinnisvarahooldaja, tase 3 õppekava rakendamisel koostöös MTÜ Valga Abikeskusega sujus nii juhtõpetaja kui abikeskuse juhataja sõnul. Abikeskuse juhataja kaasati õppekava rakenduskava kohandamisse, arvestades keskuse klientide vajadusi (hariduslike erivajadustega inimesed).

Komisjoni hinnangul toetavad pottsepp-sell õppekavas kavandatud valikmoodulid õpet. Valikmoodulite valimine toimub õppegrupis [õppekorralduseeskirja lisa 8](#) alusel, st õpilasel on võimalus teha valikõpingute moodulite valikuid õppekavas ettenähtud moodulite nimistus ja mahus ning avatakse kõige enam soovijaid kogunud valikmoodulid. Komisjoni hinnangul on taoline lähenemiskiis õppegrupi suurust arvestades igati põhjendatud.

Hindamisperioodil on koostatud ja rakendatud viis täienduskoolituse õppekava, 2023.a täienduskoolitusi toimunud ei ole. Tasulistele koolitustele inimesed kooli sõnul ei tule ning tasuta RKT koolitusi riik hetkel ei rahasta.

Järeldused

Tugevused

- Kinnisvarahooldaja tase 3 õppekava rakendamine koostöös MTÜ Valga Abikeskusega, mille käigus kasvas erivajadustega õppijate enesekindlus, tahe teha tööd ning arenesid sotsiaalsed oskused.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- Õpetajad ei ole kaasatud õppekavade ja rakenduskavade koostamise ja arendamise protsessi. Komisjon soovib leida koostöövorm, mis paneks osakoormusega õpetajad õppekava

arendusprotsessi panustama, et tagada õppekavade ja rakenduskavade sisuline areng ning õppekavarühma jätkusuutlikkus.

- Koolil on eelmise kvaliteedihindamise (17.12.2020.a) otsuse kohaselt loodud tagasisidesüsteem. Ehitus- ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas pole seda rakendatud. Komisjon soovib loodud tagasisidesüsteemi õppekavarühmas rakendada, sest tagasisidest saadavate andmete põhjal tehtavad järeldused oleksid komisjoni hinnangul vajalikuks sisendiks õppekavade ja nende rakenduskavade koostamisel ja arendamisel.
- Õppekavade ja nende rakenduskavade ületoomisel Siseveebist Tahvlisse on viimased muutunud õppijatele raskesti mõistetavaks. Näiteks korduvad iga õpiväljundi juures terve mooduli hindamiskriteeriumid. Pottsepp-sell, tase 3 õppekava rakenduskavas puuduvad osaliselt põhiõpingute moodulite teemad, valikmoodulite õppe- ja hindamismeetodid, kavandamata on iseseisva töö teemad. Komisjon soovib puuduvad teemad, alateemad ja õppijate iseseisva töö teemad Pottsepp-sell, tase 3 õppekava rakenduskavasse lisada, samuti kavandada valikmoodulite õppe- ja hindamismeetodid, eemaldada rakenduskavadest kordused, et õppijatel oleks võimalik õpiväljundite saavutamiseks vajalikke hindamiskriteeriume üheselt mõista.

Arenguvõimalused

- Komisjon soovib Lõuna- Eestis ulatuslikumalt rakendada ehitus ja tsiviilrajatised õppekavarühma õppekava kinnisvarahooldaja, tase 3.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

- 1.õppijate erialavalik on toetatud;
- 2.õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
- 3.õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
- 4.õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööl ja praktilikal lähtub õpiväljunditest;
- 5.õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

Informatsioon õpetatavatest [erialadest](#) ja [vastuvõtu](#) tingimustest on leitav kooli veebilehel. Eneseanalüüsi kohaselt toimuvad kõikide sisseastujatega vestlused, vastav teave on [kooli veebilehel](#) puudulik. Hindamisvestlusel osalenud õppijad ei mäletanud, et nendega oleks sisseastumisel vestlusi peetud. Juhtõpetaja märkis, et vestlus pottsepp-sell, tase 3 õppijatega toimus pigem info jagamisena ja juba õppetöö osana. Komisjon leiab, et eneseanalüüsis viidatud sisulisi vestlusi õpilaskandidaatidega pole toimunud, kuigi vestlused on olulised õppijate õpimotivatsiooni

selgitamisel. Ühtlasi soovitame täiendada veebilehel olevat teavet vestluste kohta, näiteks märksõnadega nende sisust.

Õppekorralduseeskirja Lisa 1 Valgamaa Kutseõppekeskuse õpilaste vastuvõtu kord lisas 1 *Vastuvõtukomisjoni koosseis ja vastuvõtutingimused* on kinnitatud kõikide õppekavarühmade vastuvõtutingimused õppekavati. Puuduvad ehitus- ja tsiviilrajatised õppekavarühma vastuvõtutingimused. Komisjon soovib lisada vastuvõtutingimused õppekorralduseeskirja, et õpilaskandidaadidel oleksid teada tingimused, mille alusel neid õppima võetakse. Soovitame lisada, mille eest vestlusel maksimum 100% saadakse.

Vastuvõtu reklaamimisel kasutatakse sotsiaalmeediat (FB, Instagram), samuti nn tavameedia kanaleid, osaletakse messidel. Viimastel aastatel on toimunud infopäevad koostöös Eesti Töötukassaga. Valgamaa Töötukassa juhataja sõnul toimuvad kord kuus kooliga kohtumised Teams keskkonnas, kus osalevad ka Töötukassa karjäärispetsialistid. Komisjon leiab, arvestades täiskasvanud õppijate osakaalu kasvu kutseõppe õppijate seas, et koostöö töötukassaga on oluline tegevussuund õppe võimaluste tutvustamisel. Täiskasvanud õppijat kui väärt tööjõudu hindas ka komisjoniga vestelnud tööandjate esindaja OÜ PVH Ehitusest.

Kooli tegevus õppimisvõimaluste tutvustamisel on suunatud ka maakonna põhikoolide õpilastele, kuid eneseanalüüsi kohaselt ei ole kavas hinnatavas õppekavarühmas kutsekeskhariduse tasemel õpet pakkuda.

Hindamiskülastusel veendus komisjon, et ehituserialade õpetamiseks kasutada olev õppelabor on väike (on ümber ehitatud ruumist, mis algselt oli õppekauplus) ning võimaldab koolipõhises õppevormis õppetööd ühel erialal. Komisjoni hinnangul seab labori väiksus piirid õpperühma suurusele. Käimasoleval õppeaastal toimub õppetöö pottsepp-sell õppekaval. Õppelabori väiksust mainis vestluses ka õpetaja, kuid lisas, et kuna õpinguid alustanud 22 õppijast osaleb püsivalt õppeöös 11, siis saadakse hakkama. Komisjon leiab, et jätkates pottseppade õppega, võiks leida võimalused laborisse korstna ehitamiseks, et võimaldada kontrollida küttekolde tõmmet. Vajalikud materjalid ja vahendid õppeks on komisjoni hinnangul ning ka põhiõpingute moodulite õpetaja sõnul olemas. Kui protsessi käigus selgub, et midagi on vaja, siis räägib kutseõpetaja juhtõpetajaga. Materjalide ladustamise probleem on lahendatud merekonteineriga, osa materjalidest on õppelaos. Komisjoni hinnangul on see hea näide koostööst transporditeenuste õppekavarühmaga.

Tööohutusalane juhendamine on erialaõpetajate ülesanne, esmane juhendamine toimub esimeses praktilise õppe tunnis. Õppijad kinnitavad juhendamise allkirjaga. Isikukaitsevahendid, nt prillid ja kindad, annab õppijatele kool. Õppelaboriga tutvumisel ei veendunud komisjon isikukaitsevahendite süsteemses paigutuses. Komisjon soovib paigutada isikukaitsevahendid selgelt märgistatud kohta, et vahendeid ei tuleks õppelaborist otsida.

Õppe käigus tekkivad jäätmed sorteeritakse ning viiakse jäätmejaama.

Koolil on huvitav digivõimalus virtuaalreaalsuse klassi näol, mis ei ole praegu valdkonna õppetöös kasutusel. Komisjon soovib juhtõpetajal koostöös eriala õpetajatega leida võimalusi õppeklassi kasutamiseks, mis oleks asjakohane piiratud ruumi tingimustes ning võimaldaks õppetööd mitmekesisistada.

Komisjon toetab direktori ideed keskkonnatehnika liikuva töökoja hankimiseks koostöös teiste Lõuna-Eesti kutsekoolidega, mida saaks kasutada lühikeste, majanduslikult kallite moodulite/õpiampsude õpetamiseks.

Kutseõppe õppekavarühmade kvaliteedihindamise aruanne

Eneseanalüüsi kohaselt on 2021.a kinnitatud uus tagasisidesüsteem, mis hõlmab kõiki huvigruppe ja võimaldab saada tagasisidet õppekavarühma põhiselt. Rahulolu trende eneseanalüüs ei sisalda ning komisjonile esitati tutvumiseks kinnitatud küsimustik. Vestluses juhtõpetajaga selgus, et ehitus- ja tsiviilrajatised õppekavarühmas ei ole tagasisideküsitlust toimunud. Juhtõpetaja väitel toimub järgmine rahuloluküsitlus novembris. Riiklikult korraldatud rahuloluküsitluses ei ole osaletud. Komisjon leiab, et regulaarsed õppekavarühma põhised rahuloluküsitlused on olulised ja tulemuste analüüsimisel tehtavad järeldused oleksid vajalikuks sisendiks näiteks õppe sisu, õppe korralduse jne arendamisel. Vestlustel selgus, et õpetajad saavad tagasisidet oma tööle tunde külastavalt kvaliteedispetsialistilt.

Õppetöö korraldamisel arvestatakse töötavate inimeste võimalusega osaleda õppetöös. Näiteks pottsepp-sell, tase 3 õppekava õppijate õppetöö toimub õhtuti kaks korda nädalas, neljapäeval ja reedel kell 16.25-21.10. Kooli veebilehel olev õppekorralduslik info on komisjoni hinnangul asjakohane, seda kinnitasid vestlustel osalenud õppijad. Õppetööks vajaliku info leidmise hõlbustamiseks on loodud [POPP kooli abilaekad](#), kus on eraldi info täiskasvanud õppijale. Väärib märkimist, et see oli Valgamaa 2023. aasta [õpiteo nominent](#). Õppijatele vahendab infot juhtõpetaja/kursusejuhataja.

Kennisvarahooldaja, tase 3 õppekava rakendamine 2022/23 õppeaastal toimus koostöös MTÜ Valga Abikeskusega ning nii teoreetiline kui praktiline õppetöö toimus sealsetes ruumides. Kõik õppijad olid abikeskuse teenusel olevad kliendid ja õppetöö korraldati vastavalt nende vajadustele. Komisjonile tutvumiseks esitatud praktika aruannete põhjal sooritasid õppijad abikeskuses ka praktika. Komisjon leiab, et erivajadustega inimeste õppe korraldamine turvalises keskkonnas oli õigustatud, samas soovitage edaspidi praktika sooritamiseks leida praktikakohti väljaspool Abikeskust õppijate sotsiaalsete oskuste arendamise eesmärgil. Komisjoni hinnangul suurendab praktika sooritamine ettevõttes erivajadustega inimeste tööturule sisenemist.

Maalrid ja pottsepad pidid leidma praktikakoha ettevõttes. Pottsepp-sell erialal õppijatel on praktikakoha leidmine keeruline, sest sobiva kvalifikatsiooniga juhendajaid ja praktikakohti on vähe. Kooli veebilehel olevas [infos parimatest praktikakohtadest](#) puuduvad andmed ehitus ja tsiviilrajatised õppekavarühma praktikakohtadest. Praktikakoha leiavad nad erialaõpetaja soovitusel, kuid tihti sooritatakse praktika õpilase oma kodus õpetaja juhendamisel, kutseõpetaja ettevõttes või jäävad akadeemilisele puhkusele ja otsivad aasta jooksu praktika sooritamise võimalusi. Valgamaal praktikakohtade leidmiseks nägi vestluses probleemi ka põhiõpingute õpetaja/tööandjate esindaja. Sel põhjusel alustati viimase pottseppade grupiga märtsis, et õppijatel oleks võimalik sooritada praktika suvel. Vaatamata sellele selgus vestlustel õpilaste ja vilistlastega, et piirkonnas on valdkonna praktikakohtade leidmine keeruline. Info nõuetele vastavatest juhendajatest on leitav näiteks Eesti Pottseppade Liidu veebilehelt. Vestlusest maalri eriala vilistlastega, kes lõpetasid 2021. aastal selgus, et nende õpperühmast sooritas praktika ettevõttes ainult kaks õpilast. Probleemid praktikakoha leidmisel on komisjoni hinnangul üheks õpingute katkestamise põhjuseks. Praktikakoha leidmise saab komisjoni hinnangul ühendada mooduli *Õpitee ja töö muutuvus keskkonnas* läbimisega. Näiteks *õpiväljundi, mõistab oma vastutust enesearendamisel ja tööalase karjääri kujundamisel*, hindamisega.

Komisjon soovib kaaluda pottseppade täienduskoolituse kursuste korraldamist tasemeõppe asemel, mis antud ruumi tingimustes oleks asjakohane ning ei vaja ettevõtete praktikabaase.

Kutseõppe õppekavarühmade kvaliteedihindamise aruanne

Ühtegi vestlusel osalenud praktikaettevõtet polnud tunnustatud. Praktikajuhendajate koolituse valdkonna ettevõtetele hindamisperioodil ei korraldatud.

Tutvunud esitatud praktika dokumentidega soovib komisjon kasutada kõiki TAHVLi võimalusi kolmepoolseks kommunikatsiooniks. Komisjonile esitati tutvumiseks ettevõtte praktikajuhendaja väga sisuka tagasisidega päevikuid. TAHVLis kasutati ainult päeviku funktsiooni, puudusid praktikakava, hindamisvormid, lõpphinnang.

Eneseanalüüsi kohaselt on alates 2020.a võetud suund osa tundide läbiviimiseks e-õppena ning et pottsepp-sell õppekaval rakendatakse e-õpet *Õpitee ja töö muutuv keskkonnas* moodulis. Rakenduskavas (PTS22/2) ei ole e-õpet kavandatud. Komisjon soovib vastav muudatus rakenduskavas teha. E-õppe läbiviimise põhimõtted ning distantsõppe läbiviimise kord (erialukorras) on määratud õppekorralduseeskirjas, vastavalt p 34 ja 35. E-õppematerjalide loomisel toetab õpetajaid haridustehnoloog. Vestluses haridustehnoloogiga selgus, et hinnatava õppekavarühma õpetajatega ta koostööd teinud ei ole. Kogemustega õpetajad tuginevad õpetades oma materjalidele ning õppevideode lingid õppijatele on Tahvlis. Vestlustes osalenud õppijad kinnitasid, et vajalikud materjalid õppeks on kättesaadavad.

Vestlustest õpetajate ja õpilastega tuli välja, et õpetajatele on jäetud suhteliselt vabad käed õppesisu üle otsustamiseks. Näiteks pottseppade valikmooduli õpetaja sõnul räägib ta teemadest, mis parasjagu õppijatele huvi pakub. Tunniplaanis on märgitud valikaineks CAD-joonestamine.

Maalri ja pottsepp-selli õppekavadel õppijad, kes lõpetamiseni jõudsid, sooritasid Haridussilma andmetele tuginedes kutseeksami. 2020. a alustanud 14 maalrist lõpetas 6. 2021.a alustanud 15 pottsepp-sellist lõpetas 6. 2022.a alustanud kinnisvarahooldajad, HEV õppurid, lõpetas 16 alustanut 12 erialase lõpueksamiga.

Eneseanalüüsis kirjeldatud süsteem õppijate toetamiseks (tugiteenuste vajaduse väljaselgitamine kursusejuhataja tundides, õppekomisjoni töös ja koostöös õpetajate ja tugispetsialistide vahel) ei leidnud vestlustes kinnitust. Selgus, et õppekavarühma õppijate peamiseks toetajaks ja tugiiinimeseks koolis on juhtõpetaja, kes on ühtlasi kursusejuhataja. Info koolis pakutavatest [tugiteenustest](#) leiavad õppijad kooli veebilehelt. Komisjon leiab, et vajadusel võimaldab olemasolev süsteem õppijate toetamise. Kitsaskohaks on komisjoni hinnangul asjaolu, et pottseppade õppetöö toimub õhtusel ajal, kui majas ei ole tugispetsialiste. Sotsiaalpedagoog, kes ei ole enda sõnul pottsepp-sellidega kohtunud, pidas väljalangemise üheks põhjuseks õppijate koduse olukorra, kus teine pereliige ei toeta õppimist. Eneseanalüüsi kohaselt ei ole kool ehitus ja tsiviilrajatised õppekavarühma õppekavadel väljalangemise põhjuste kohta eesmärgistatult andmeid kogunud. Katkestamise põhjused on kooli hinnangul õppijatel õppe käigus kujunenud veendumus, et eriala kui kutseoskus ei paku huvi või on isikliku elukorralduse tõttu õpingute jätkamine raske. Vilistlaste ja õppijatega toimunud vestluste põhjal järeldeb komisjon, et lisaks eneseanalüüsis nimetatule on katkestamise põhjuseks ka raskused praktikakoha leidmisel ning vastuvõtmisel sisuliste vestluste puudumine. Lõpetajate osakaal nii pottsepp-sell kui maalri erialal on 40-43%. Kinnisvarahooldaja, tase 3 õppekaval 75%.

Järeldused

Tugevused

- Õppetöök vajaliku info leidmise lihtsustamiseks erinevatel sihtrühmadel on loodud POPP kooli abilaekad.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitus

- Õppekavarühma õppijatelt ja teistelt huvigruppidele ei ole küsitud tagasisidet õppetöö korralduse, tingimuste, sisu, meetodite, hindamise kohta. Komisjon soovib rakendada õppekavarühmas 2021.a koolis kinnitatud tagasisidesüsteemi, sest tulemuste analüüsimisel tehtavad järeldused oleksid oluliseks sisendiks õppeprotsessi erinevate aspektide arendamisel.
- Sobivate praktikakohtade leidmine on probleem. Komisjon soovib koolil koostöös ettevõtete ja erialaliitudega leida õppijatele praktikakohad ning siduda praktika Õpitee ja töö muutavas keskkonnas mooduliga.
- Õppekorralduseeskirja Lisa 1 Valgamaa Kutseõppekeskuse õpilaste vastuvõtu kord lisas 1 Vastuvõtukomisjoni koosseis ja vastuvõtutingimused on kinnitatud kõikide õppekavarühmade vastuvõtutingimused õppekavati. Puuduvad ehitus- ja tsiviilrajatise õppekavarühma vastuvõtutingimused. Komisjon soovib lisada vastuvõtutingimused õppekorralduseeskirja, et õpilaskandidaatidel oleksid teada tingimused, mille alusel neid õppima võetakse.

Arenguvõimalused

- Komisjon soovib ehitada õppelaborisse korstna, et võimaldada kontrollida küttekolde tõmmet.
- Komisjon toetab kooli ideed hankida keskkonnatehnika liikuv töökoda koostöös teiste Lõuna-Eesti kutsekoolidega, mida saaks kasutada lühikeste, majanduslikult kallite moodulite/õpiampsude õpetamiseks.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavades, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Analüüs

Kool rakendab ehitus ja tsiviilrajatise õppekavarühmas praktikat, kus erialaõpetajad palgatakse õppegrupi täitumise korral. Õpetajatelt nõutakse erialase kutse kvalifikatsiooni olemasolu. Põhiõpingute moodulite õpetajal on pottseppmeister, tase 5 kutse, tegutseb FIEna. Lisaks on ta

¹ Õpetajad on hindamisaruande kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

kutsestandardite koostamise töörühmas ning on kutsekomisjoni liige, Eesti Pottseppade Liidu liige, töötab õpetajana lisaks Valgamaa Kutseõppekeskusele veel kahes kutsekoolis. Valikõpingute õpetajal on pottsepp, tase 4 kutse, lisaks kutseõpetaja tase 6 ning ta õpib haridusinnovatsiooni magistriõppes. Õpetajad tegutsevad oma alal, see tagab kursisoleku uuenduslike tehnoloogiatega valdkonnas. Õpetajate töökoormus on väike, sest õppes osaleb üks õppegrupp. Komisjoni hinnangul vastavad pottsepp-sell eriala õpetajad kvalifikatsioonile.

Komisjon nõustub õppekavarühma eneseanalüüsis tooduga, et rakendatav süsteem õpetajate värbamisel toob kooli väärtuslikud teadmised õppekava täitmiseks, kuid ei taga nende süsteemset panustamist õppekavarühma arengusse. Vestlustest juhtõpetaja ja õpetajatega selgus, et osakoormusega õpetajad ei kohtu omavahel ja ei teki meeskonnatunnet. Omavaheliste kohtumiste korraldamine on keeruline, sest õpetajad on hõivatud tööga mujal. Sellise süsteemi puhul ei saa komisjoni hinnangul rääkida õpetajate kutse- või erialasest süsteemsest arendamisest koolis, sest tööle võetakse kindla õppegrupi õpetamiseks. Valdonna jätkusuutlikkuse tagamiseks soovime leida töötaja/õpetaja, kes saaks täielikult pühenduda ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma arendamisele.

Koolis tervikuna on koolitusplaan, sotsiaalpedagoogi eestvedamisel toimuvad üldpädevusi arendavad koolitused, tulemas on eetika koolitus. Õppekavarühma õpetajad nendel koolitustel ei osale, sest täidavad samal ajal tööülesandeid teises töökohas.

Järeldused

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- Õpetajate omavahelise suhtlemise ja meeskonnatunde puudumine takistab õppekavarühma arengut. Valdonna jätkusuutlikkuse tagamiseks soovib komisjon leida töötaja, kes saaks täielikult pühenduda ehitusvaldkonna arendamisele.

Arenguvõimalused

- Komisjon soovib rakendada praktikutest õpetajate erialaseid, pedagoogilisi ja hariduse juhtimisalaseid kompetentse õppekavarühma arendamiseks.

4. Hindamiskomisjoni järeldused ehitus- ja tsiviilrajatise õppekavarühma osas

Tugevused

- Kinnisvarahooldaja tase 3 õppekava rakendamine koostöös MTÜ Valga Abikeskusega, mille käigus kasvas erivajadustega õppijate enesekindlus, tahe teha tööd ning arenesid sotsiaalsed oskused.
- Õppetöös vajaliku info leidmise lihtsustamiseks erinevatel sihtrühmadel on loodud POPP kooli abilaekad.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitus

- Õpetajad ei ole kaasatud õppekavade ja rakenduskavade koostamise ja arendamise protsessi. Komisjon soovib leida koostöövorm, mis paneks osakoormusega õpetajad õppekava arendusprotsessi panustama, et tagada õppekavade ja rakenduskavade sisuline areng ning õppekavarühma jätkusuutlikkus.
- Koolil on eelmise kvaliteedihindamise (17.12.2020.a) otsuse kohaselt loodud tagasisidesüsteem. Ehitus- ja tsiviilrajatise õppekavarühmas pole seda rakendatud. Komisjon soovib loodud tagasisidesüsteemi õppekavarühmas rakendada, sest tagasisidest saadavate andmete põhjal tehtavad järeldused oleksid komisjoni hinnangul vajalikuks sisendiks õppekavade ja rakenduskavade koostamisel ja arendamisel.
- Õppekavade ja nende rakenduskavade ületoomisel Siseveebist Tahvlisse on viimased muutunud õppijatele raskesti mõistetavaks. Näiteks korduvad iga õpiväljundi juures terve mooduli hindamiskriteeriumid. Pottsepp-sell, tase 3 õppekava rakenduskavas puuduvad osaliselt põhiõpingute moodulite teemad, valikmoodulite õppe- ja hindamismeetodid, kavandamata on iseseisva töö teemad. Komisjon soovib puuduvad teemad, alateemad ja õppijate iseseisva töö teemad Pottsepp-sell, tase 3 õppekava rakenduskavasse lisada, samuti kavandada valikmoodulite õppe- ja hindamismeetodid, eemaldada rakenduskavade kordused, et õppijatel oleks võimalik õpiväljundite saavutamiseks vajalikke hindamiskriteeriume üheselt mõista.
- Sobivate praktikakohtade leidmine on probleem. Komisjon soovib koolil koostöös ettevõtete ja erialaliitudega leida õppijatele praktikakohad ning siduda praktika Õpitee ja töö muutavas keskkonnas mooduliga.
- Õppekorralduseeskirja Lisa 1 Valgamaa Kutseõppekeskuse õpilaste vastuvõtu kord lisas 1 Vastuvõtukomisjoni koosseis ja vastuvõtutingimused on kinnitatud kõikide õppekavarühmade vastuvõtutingimused õppekavati. Puuduvad ehitus- ja tsiviilrajatise õppekavarühma vastuvõtutingimused. Komisjon soovib lisada vastuvõtutingimused õppekorralduseeskirja, et õpilaskandidaatidel oleks teada tingimused, mille alusel neid õppima võetakse.
- Õpetajate omavahelise suhtlemise ja meeskonnatunde puudumine takistab õppekavarühma arengut. Valdonna jätkusuutlikkuse tagamiseks soovime leida töötaja, kes saaks täielikult pühenduda ehitusvaldkonna arendamisele.